

Vztahy mezi organismy, potravní řetězec - přírodopis

Jméno: Anna Madroňová
Škola: ZŠ a MŠ Křižanov
Rok: 2010

Metodické pokyny pro učitele

Předmět: přírodopis
Název aktivity: Vztahy mezi organismy, potravní řetězec
Jazyk: AJ
Jazyková úroveň: A1
Doporučený ročník: 6. třída
Předpokládaná délka: vyučovací hodina

Cíle aktivity

Obsahové cíle

Žák si rozšiřuje povědomí o potravních vztazích mezi organismy.

Žák se seznamuje s okolností, že i člověk je součástí těchto vztahů.

Žák identifikuje pojem potravní řetězec a potravní pyramida a uvádí příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.

Žák vyvozuje pojmy "producenti," "konzumenti," "býložravci," "masožravci," "všežravci" a do těchto skupin zařazuje různé organismy.

Jazykové cíle

Žák si opakuje a rozšiřuje slovní zásobu "zvířata" a hovoří o potravě organismů.

Žák čte s porozuměním a odhaduje význam slov z kontextu.

Žák používá přítomný čas prostý.

Kompetence

Kompetence k učení: Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů: Žák kriticky myslí, činí rozhodnutí, je schopen je obhájit a uvědomuje si za ně zodpovědnost.

Kompetence komunikativní: Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně; naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje; rozumí různým typům textů a obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální: Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce; podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů; přispívá k diskusi celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu5) Kompetence občanské; Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí

Pomůcky

tabule, křída, čisté kartičky, slovníčky, barevné pastelky, pracovní listy, případně lze využít přírodovědné atlasy

Pracovní postup aktivity

1. Učitel začíná vyučovací hodinu otázkou "Co jsi jedl včera k večeři?". Odpovědi žáků zapisuje na tabuli. Klade otázky: "Které z těchto potravin jsou z rostlin?" "Které z těchto potravin nejsou z rostlin?" Na základě návrhů žáků učitel představuje pojmy producent: rostliny a konzument: zvířata. Kategorie konzumentů je skupinovou diskusí dále rozkládána na býložravce, masožravce a všežravce, s pomocí otázek "Která zvířata se živí rostlinami?" "Která se živí dalšími zvířaty?" "Která se živí obojím?" Učitel jednoduše definuje pojmy býložravci, masožravci a všežravci. V tomto okamžiku také kategorizuje člověka.

2. Žáci pracují ve dvojicích, obdrží kartičky na které napíší názvy různých organismů, mohou využít slovníčky. Dále je jejich úkolem označit kartičky barvou dle tabule, tak aby organismy roztřídili podle jejich role v potravním řetězci. Učitel napíše kód barev na tabuli: zelená - producenti, žlutá - býložravci, červená - masožravci, oranžová - všežravci. Dále ve dvojicích sestavují různé příklady potravních řetězců. Několik dvojic uvede před ostatními příklad potravního řetězce, případně objasní ve vlastním jazyce spolužákům neznámá slovíčka.

3. Na závěr hodiny učitel rozdává žákům pracovní list.

Použitá literatura, zdroje: :

Pro další inspiraci jděte na: <http://www.mysciencebox.org>

Rady / tipy z praxe: :

Pokud žáci nestihnou pracovní list z důvodu časové tísně, je možné ho využít jako domácí úkol, případně jako opakování na začátku příští vyučovací hodiny.

Pracovní postup pro žáky

Předmět: přírodopis
Název aktivity: Vztahy mezi organismy , potravní řetězec
Jazyk: AJ

Instrukce žákům v cílovém jazyce:

What did you eat for dinner yesterday?

Which of these foods are from plants?

Which of these foods are not from plants?

Producers are plants. Consumers are animals.

Herbivores are animals that eat only plants. Carnivores are animals that eat only other animals. Omnivores are animals that eat plants and animals.

Write down the names of various organisms; you can use the dictionary.

Colour-code the organisms on your cards by their role in the food chain. Colour code on the board: green - producers, yellow - herbivores, red - carnivores, orange - omnivores.

Organize the organisms on your cards into food chains. Read aloud.

Complete the Food chain worksheet.

